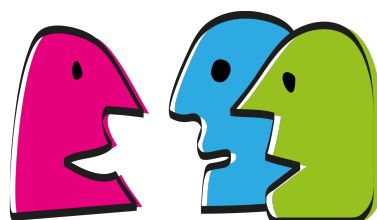

Multilingual Families Clubs

HRAJME SI S JAZYKY!

Sbírka her a aktivit pro děti a rodiče
specificky navržených pro podporu vícejazyčnosti

Multilingual Families Clubs

2	ÚVOD
4	PŘEDMLUVA K AKTIVITÁM
6	SEZNAM AKTIVIT
66	GLOSÁŘ
68	ZDROJE

Milí pedagogové,

jsme rádi, že jsme si vybrali právě tuto publikaci. Výzkumu, testování a zkoušení těchto aktivit jsme věnovali hodiny a hodiny času, a to abychom si mohli být jisti, že Vám přinášíme skutečně ta nejlepší možná řešení Vašich potřeb spojených s vícejazyčností ve třídě.

A proč to vlastně děláme? Protože věříme v zachovávání jazyků a kultur příchozích do EU a ve smysl podpory vícejazyčnosti v evropské společnosti. Příchodí lidé představují jazykový poklad Evropy, který by měl jako takový zůstat zachován za účelem obohacení jazykové a kulturní diverzity v Evropě. Z toho důvodu jsme vytvořili projekt *Multilingual Families Clubs*, který je založený na myšlence komunitních vícejazyčných klubů, ve kterých se děti i dospělí mohou zapojit do nejrůznějších aktivit a zároveň se nenásilnou formou věnovat studiu jazyků. Součástí projektu je i tato sbírka aktivit, které jsou určeny k procvičování vybraných jazyků, jež by vícejazyčným rodinám dovolovaly společně trávit volný čas a přispět tak k zachování vícejazyčného rozměru komunikace mezi rodiči a dětmi.

- Chceme pomoci rodičům vychovávat své děti ve vícejazyčném prostředí;
- Chceme pomoci učitelům efektivněji pracovat s vícejazyčnými dětmi;
- Chceme pomoci dětem i rodičům zachovat své vlastní jazyky a kulturu;
- Chceme podporovat vícejazyčnost v evropské společnosti.

Vícejazyčnost má mnoho výhod. Jste-li vícejazyční:

- Jste více otevření jiným kulturám;
- Pociťujete bližší spojení s jinými kulturami;
- Snáze pochopíte kulturně podmíněné odlišné úhly pohledu;
- Máte širší slovní zásobu;
- Vykazujete schopnost aplikovat efektivnější čtecí strategie;
- Snáze se učíte cizí jazyky.

Aktivity v této sbírce jsou navrženy tak, aby vedly k akvizici a rozvoji různých jazykových kompetencí. Procvičování již nabytých dovedností napomáhá jejich zapamatování a efektivnějšímu osvojení. Aktivity v této sbírce mohou být použity tak jak jsou, nicméně mohou také posloužit jako inspirace při tvorbě a realizaci vlastních nápadů. Cvičení jsou zacílena jak na motivaci k zdokonalování se v různých jazycích, tak na dosažení vyšší úrovně kulturních kompetencí. Tento proces využívá jak výukové hry, tak učení za pomoci mobilních zařízení i za pomoci médií, jako jsou podcasty, videa nebo hudební nahrávky; proto při výběru aktivit prosím zvažte věk a schopnosti všech účastníků. Přejeme Vám a Vaším studentům úspěch při práci s těmito aktivitami, mnoho vzájemně obohacujících zážitků a uspokojení z dosaženého výsledku.

PŘEDMLUVA K AKTIVITÁM

Aktivity projektu *Multilingual Families Clubs* jsou navrženy tak, aby pomohly pedagogům děti z vícejazyčných rodin maximálně motivovat ke studiu a používání jazyků svých rodičů. Jejich cílem je také povzbudit rodiče (kteří se mohou aktivit účastnit společně s dětmi), aby se snažili své děti vychovávat tak, aby si osvojily a udržely znalost rodinných jazyků. Při navrhování aktivit jsme vycházeli z přesvědčení, že *vícejazyčné rodiny by se měly snažit o zachování bilingvismu a multilingvismu mezi svými dětmi a podpořit tak zachování kultury svých předků právě prostřednictvím jazyků.*

Při výběru aktivit jsme se zaměřili na rozvoj tzv. *kompetencí 21. století*. Za tímto účelem využíváme inovativní přístupy zaměřené především na rozvoj soft skills (mezi něž patří i např. schopnost komunikovat) a využívající elektronická média (např. internet, mobilní zařízení). Naším cílem je vytvořit tak dětem motivující prostředí pro osvojování dovedností, které budou nezbytné v budoucnosti. Pro každou věkovou kategorii (0-6 a 6-10 let) jsou určeny jiné aktivity. Tohle rozdělení je založeno na předpokladu, že u mladší dětí bychom se měli zaměřovat především na rozvoj kognitivních dovedností, zatímco u starších dětí spíše na rozvoj soft skills. Kritéria pro výběr aktivit zahrnovala také jejich schopnost podpořit jazykové povědomí a mezikulturní porozumění.

Všechny aktivity jsou vytvořeny podle téže struktury. U každé z nich je stanovena věková kategorie, pro kterou je vhodná, její odhadovaná časová dotace, klíčová slova a cíle. U každé aktivity je podrobně popsán její postup. Najdete zde také očekávaný přínos aktivity. Všechny aktivity mohou být snadno zakomponovány do vzdělávacího plánu základní či mateřské školy, stejně jako do programu školní družiny či vícejazyčného klubu.

Abychom vám výběr vhodné aktivity usnadnili, u každé z nich naleznete následující informace:

ČASOVÁ DOTACE: odhadovaný čas pro vykonání aktivity. Pokud děti aktivita baví, je možné dobu jejího vykonávání prodloužit nebo aktivitu zopakovat.

DOPORUČENÝ VĚK: hlavní věkové skupiny pro všechny aktivity jsou 0-6 a 6-10 let.

KLÍČOVÁ SLOVA: indikují obsah, cíle a důležité koncepty každé aktivity.

PŮVODNÍ JAZYK: materiály jsou autentickými příklady dobré praxe, shromážděnými partnery projektu *Multilingual Families Clubs*, a tudíž je jejich jazyk původu různý; nicméně, veškeré aktivity lze aplikovat v jakémkoliv jazyce.

POMŮCKY: materiály potřebné pro realizaci aktivity.

CÍL AKTIVITY: hlavní cíle aktivity, včetně očekávaných výstupů, se zaměřením na dovednosti, které aktivita buduje a posiluje.

PŘÍPRAVA AKTIVITY: seznam přípravných kroků potřebných před zahájením aktivity.

POSTUP: popisuje jednotlivé kroky, kterých je třeba se držet při realizaci aktivity.

PŘÍNOS AKTIVITY: poukazuje na přidanou hodnotu aktivity, případně zahrnuje i odkaz na teoretické informace o tom, jakým způsobem právě tato aktivita podporuje rozvoj znalosti rodinných jazyků.

ZDROJ AKTIVITY: zdroje aktivit jsou vždy plně citovány.

Doufáme, že Vám tyto aktivity poslouží jako názorné příklady toho, jak lze u dětí podporovat osvojování více jazyků najednou, a jak je nadchnout a motivovat ke komunikaci ve více jazycích. Předpokládáme, že děti, které tráví čas ve vícejazyčném klubu, budou často doprovázeny rodiči, kteří se tak mohou také zapojit do aktivit a podpořit tak aktivní participaci dětí. Pustíme se společně do učení!

Tým projektu *Multilingual Families Clubs*

SEZNAM AKTIVIT

Věk: 0-6

Poslech

Mluvení

Věk: 6-10

Čtení

Psaní

Č.	NÁZEV	VĚK	KLÍČOVÁ SLOVA	KOMPETENCE	POPIS
A1	BARVY OD A DO Z		kreslení, barvy, abeceda, hudba		Srovnávání písmen abecedy a názvů barev v různých jazycích.
A2	PÍP!		poslech, opravování chyb, pozornost		Hledání chyb v mluveném textu.
A3	CHI CHI WAH		video, tanec, zpěv, jazykové povědomí	 	Rozvoj poslechových dovedností v kombinaci s pohyby.
A4	JAZYKY NA TALÍŘI	 	jídlo, vaření, slovní zásoba, CLIL		Učení slovní zásoby spojené s potravinami a vařením.
A5	BLÁZNIVÉ OBLIČEJE		slovní zásoba, kreslení, části těla, obličej		Učení slovíček označující části těla a obličej.
A6	NAKRESLI JAZYK	 	pocity, postoje, použití jazyka		Reflexe přístupu k rodinným jazykům.
A7	PŘÍBĚH MÉ KULTURY		kultura, porozumění, vyprávění, příběh	 	Rozvoj schopnosti reflektovat vlastní kulturní specifika.
A8	SPORTUJEME	 	sport, slovní zásoba, CLIL	 	Učení slovíček spojených se sportem v rámci hry.
A9	POHÁDKOVÝ ZMATEK		kreativita, komunikace, týmová práce, role-playing, emoční inteligence		Představení pohádkových postav z různých kulturních prostředí.

Č.	NÁZEV	VĚK	KLÍČOVÁ SLOVA	DOVEDNOSTI	POPIS
A10	KOUZELNÝ SVĚT		představitost, fantastní světy, smysly, translanguaging		Podpora kreativity a zájmu o cizí jazyky.
A11	NAKRM MYŠ		barvy, týmová práce, jazykové povědomí		Seznámení s názvy barev v různých jazycích.
A12	ČÁP ZTRATIL ČEPIČKU		barvy, hádání, hračky	 	Učení názvů barev v cizích jazycích.
A13	FLASHCARDS		flashcard, fráze, slovní zásoba, párování, jazykové povědomí	 	Rozšiřování slovní zásoby za pomoci obrázků.
A14	MOJE OBLÍBENÁ ŘÍKANKA		rýmy, porozumění, trénink výslovnosti, intonace	 	Práce s verši v různých jazycích.
A15	VÝROBA PŘÁNÍČEK	 	slovní zásoba, rodina, přáníčka, psaní, kreslení		Vytváření přáníček pro člena rodiny v jeho rodném jazyce.
A16	UHODNI SLOVO		hádní, jazykové povědomí, představitost	 	Rozvoj jazykové citlivosti.
A17	HÁDEJ CO TO JE		slovní zásoba, komunikace, hádní, translanguaging	 	Učení slovíček v různých jazycích prostřednictvím hádanek.
A18	PÍSKOVIŠTĚ		představitost, zvědavost, hmat, písek		Spojení hry na pískovišti s učením jazyků.

Č.	NÁZEV	VĚK	KLÍČOVÁ SLOVA	DOVEDNOSTI	POPIS
A19	KLOBOUK		mezikulturní porozumění, hudba, lidové písně		Seznámení s lidovými písněmi jiných kultur.
A20	SRDCE SKUPINY		důvěra, emoční inteligence, empatie, inkluze		Podpora empatie a důvěry v rámci skupiny.
A21	SKRYTÁ SLOVA		hádání, mezikulturní porozumění, inkluze, translanguaging		Rozvoj mezikulturního porozumění a komunikace.
A22	JE TO PODOBNÉ V TVÉM JAZYCE?		slovní zásoba, rozpoznávání slov, předměty denní potřeby		Srovnávání slov v různých jazycích.
A23	ZÁMĚNA IDENTIT		role-playing, představování, komunikace, názvy zemí		Vzájemné představování a procvičování názvů zemí.
A24	NAJDI OBRÁZEK		obrázky, slovní zásoba, paměť, předměty denní potřeby		Učení nových slovíček prostřednictvím hry.
A25	POJĎME SI ZAZPÍVAT		zpěv, zábava, slovní zásoba, jazykové povědomí		Zpěv téže písně v různých jazycích.
A26	VÍCEJAZYČNÉ PEXESO		hádání, paměť, slovní zásoba		Konverzační hra s kartičkami.

Č.	NÁZEV	VĚK	KLÍČOVÁ SLOVA	DOVEDNOSTI	POPIS
A27	POZNEJ ZVUK		paměť, hra, slovní zásoba, přiřazování		Rozvíjení slovní zásoby prostřednictvím poznávání a popisu zvuků.
A28	MULTILINGUAL BIRDS		video, malování, kreslení, hádanky		Sledování videa a převyprávění příběhu.
A29	MULTILINGUAL CHILDREN		video, komunikace, translanguaging		Sledování videa a odpovídání na otázky.
A30	VÍCEJAZYČNÉ FILMY		video, filmy, poslech		Procvičování jazyků prostřednictvím sledování filmů.
A31	MŮJ PES DĚLÁ HAF HAF		video, jazyky, zvířata, mezikulturní porozumění		Seznámení se zvířecími zvuky v různých jazycích.
A32	BYLO NEBYLO...		storytelling, poslech, slovní zásoba		Vyprávění příběhu s prstovými maňásky.
A33	DENÍK		psaní, rozpoznávání slov, slovní zásoba		Výbora deníku s důležitými událostmi.

Č.	NÁZEV	VĚK	KLÍČOVÁ SLOVA	DOVEDNOSTI	POPIS
A34	PANTOMIMA		výraz, řeč těla, hádání, slovní zásoba		Vyjadřování emocí a aktivit za pomoci řeči těla.
A35	VŠECHNO NEJLEPŠÍ!	 	zpěv, poslech, slovní zásoba, mezikulturní porozumění	 	Seznámení se s narozeninovými písněmi v různých jazycích.
A36	POLEP SVŮJ DOMOV		lepení, přirozené učení, tagování, slovní zásoba	 	Učení se slovíček označujících předměty denní potřeby.
A37	VOŇAVÝ KVÍZ	 	vůně, koření, kultura, vaření		Rozpoznávání druhů koření podle vůně.
A38	OBRAZ – HUDBA – BARVA – SLOVO		nápisy, cestování, barvy, hudba, pohádka		Identifikace nápisů a cedulí v různých jazycích.
A39	PRAVIDLA NAŠÍ RODINY	 	rodina, pravidla, hodnoty, podobnosti, rozdíly	 	Příprava kartiček s domácími pravidly.
A40	DRUHÁ KŮŽE	 	kultura, oděvy, převleky		Učení slovní zásoby spojené s oděvy.
A41	SKULPTURY Z KULTURY	 	kultura, sebeuvědomění, empatie, kreativita		Výroba skulptur z papírových krabic.

Č.	NÁZEV	VĚK	KLÍČOVÁ SLOVA	DOVEDNOSTI	POPIS
A42	HRA STÍNŮ		kreativita, komunikace, role-playing, emoční inteligence, mezikulturní porozumění		Hraní stínového divadla.
A43	NÁKUPNÍ SEZNAM		psaní, slovní zásoba		Příprava nákupního seznamu.
A44	PÍSEŇ ZE ZEMĚ MÉ RODINY		zpěv, mezikulturní porozumění, emoční inteligence, rozmanitost		Zpěv písní v cizích jazycích.
A45	ZVÍŘECÍ DIALOGY		kommunikace, mezikulturní porozumění		Příprava dialogů.
A46	MEDVĚDÍ RODINKY		vícejazyčné rodiny, diverzita, přijímání rozdílů		Sestavování "rodin" z plyšových medvídků.
A47	KALENDÁŘ		kalendář, svátky, tradice, mezikulturní porozumění		Sdílení informací o svátcích v různých zemích.
A48	PUTOVNÍ KNIHA	 	mezikulturní porozumění, sebedůvěra, zodpovědnost		Společná tvorba knihy.
A49	RODINNÉ ALBUM	 	rodina, psaní, tvoření, kreativita, slovní zásoba	 	Tvorba rodinného alba.
A50	ROZHLASOVÁ STANICE SVĚT	 	poslech, rádio, online, hudba		Poslech rádia v různých jazycích.

BARVY OD A DO Z

A1

20'-30'

Klíčová slova	kreslení, barvy, abeceda, hudba
Původní jazyk	angličtina
Pomůcky	barvy nebo pastelky, listy papíru
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je naučit děti názvy písmen a barev v různých jazycích.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Připravte si listy čistého papíru a barvy nebo pastelky.
POSTUP	1. Na list papíru nakreslete jedno písmeno abecedy a vybarvěte ho vybranou barvou. Tímto způsobem si vytvořte tolik písmen, kolik budete k aktivitě potřebovat. 2. Jeden z výkresů ukažte dětem a zřetelně vyslovte písmeno i název barvy, kterou je vybarveno. 3. Poté každé z dětí stejným způsobem postupně nahlas vysloví název dalších písmen abecedy a dalších barev. 4. Aktivitu můžete opakovat v libovolných jazykových obměnách.
PŘÍNOS AKTIVITY	Děti se baví při snaze o správné vyslovení názvu písmene i barvy i při poslouchání ostatních dětí. Přitom se učí rozpoznávat a srovnávat tytéž pojmy v různých jazycích.
ZDROJ AKTIVITY	https://www.youtube.com/watch?v=ey4RiGEJrKE Adaptoval <i>Innovamentis</i>

PÍP!

A2

20'

Klíčová slova	poslech, opravování chyb, pozornost
Původní jazyk	angličtina
Pomůcky	soubor pohádek, písní a básniček ve třech nejpoužívanějších jazycích ve skupině
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je podpořit u dětí schopnost komunikace v jejich rodných jazycích a současně zvýšit jejich povědomí o ostatních jazycích, kterými se ve skupině mluví.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Vyberte pohádku, píseň nebo báseň, kterou děti dobře znají (např. kterou jste se naučili společně). Ujistěte se, že je její text dostatečně dlouhý na to, aby se stačily zapojit všechny děti ve skupině.
POSTUP	1. přečtete dětem nahlas příběh nebo zazpíváte vybranou píseň. Přitom nahradíte některá slova jinými, která do textu nepatří. Např.: "Kočka leze dveřmi" nebo "Skákal pes přes žito." 2. Děti pozorně poslouchají a pokud uslyší slovo, které do textu nepatří, řeknou nahlas 'Píp!'. 3. Dětem mohou pomoci také rodiče, pokud jsou přítomni. 4. Aktivitu opakujte v různých jazykových obměnách. 5. U skupiny složené ze starších dětí můžete použít variaci s čísly: nahlas počítejte a občas nějaké číslo nahradte takovým, které do řady nepatří. Děti opět poslouchají a na chyby reagují.
PŘÍNOS AKTIVITY	Aktivita pomáhá zvýšit povědomí dětí o cizích jazycích, stejně tak jim dává příležitost procvičit si poslechové dovednosti v jednom či více rodinných jazycích.
ZDROJ AKTIVITY	http://babybilingual.blogspot.com.es/2007/02/language-relatedactivities-for.html

CHI CHI WAH

A3

10'

Klíčová slova	video, tanec, zpěv, jazykové povědomí
Původní jazyk	angličtina, španělština, němčina, francouzština a nizozemština
Pomůcky	připojení k internetu, počítač nebo notebook
CÍL AKTIVITY	Tato aktivita pomáhá rozvíjet poslechové dovednosti dětí.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Stáhněte si z <i>YouTube</i> video "Chi Chi Wah" – pod odkazy níže naleznete slova písně v pěti jazycích, druhý odkaz vede na výsledky hledání na <i>YouTube</i> a odkazy na videa v různých jazycích. Připravte si počítač nebo notebook pro přehrání videa.
POSTUP	1. Oznamte dětem, že se společně naučíte nový tanec. 2. Pust'te na počítači nebo na notebooku video. Povzbuzujte děti, aby zkoušely pohyby, které ve videu vidí, napodobovat. Sami se do "tréninku" také zapojte. 3. Nechte děti si pohyby nacvičovat, dokud si je nezapamatuji. Společně pak můžete secvičit malé taneční vystoupení, např. pro rodiče. 4. Aktivitu lze opakovat v různých jazykových variacích (např. <i>Chi Chi Wah Spanish</i>, <i>Tsjoe Tsjoe Wa Nederlands</i>, apod.).
PŘÍNOS AKTIVITY	Poslech písní v cizích jazycích zvyšuje u dětí jejich jazykové povědomí. Díky kinestetickému charakteru aktivity (dětí se učí za pomoci pohybů) je osvojování jazyků pro děti zábavnější.
ZDROJ AKTIVITY	Projekt <i>Multilingual Families</i> "Chi Chi Wah", text písně (v angličtině, španělštině, němčině, francouzštině a nizozemštině) a video, http://ihsgut.org/chichiwa.htm. "Chi Chi Wah Song" v různých jazycích – výsledky hledání, http://www.youtube.com/results?search_query=chi+chi+wa+chi+chi+wa+song&oq=chi+chi&gs_l=youtube.3.0.0110.1681.2452.0.5420.7.7.0.0.0.197.658.2j3.5.0...0.0...1ac.1.11.youtube.yv_eylmonko

JAZYKY NA TALÍŘI

A4

30'

Klíčová slova	jídlo, vaření, slovní zásoba, CLIL
Původní jazyk	angličtina
Pomůcky	potraviny potřebné k vaření, kuchyňské náčiní, papír a psací potřeby
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je naučit děti slova a výrazy spojené s vařením a potravinami a poučit je o kulturních aspektech přípravy pokrmů a stolování.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Zajistěte přístup ke kuchyni a základnímu kuchyňskému vybavení.
POSTUP	1. Vymyslete společně s dětmi jednoduchý pokrm, který budete vařit. 2. Připravte společně nákupní seznam; s mladšími dětmi se můžete zamýšlet nad potřebnými přísadami, zatímco starší děti je mohou sepisovat na papír. 3. Poté všechny potřebné ingredience nakupte a přineste do klubu. 4. Společně s dětmi připravte pokrm, na kterém jste se dohodli. O všech krocích, které je třeba při přípravě udělat, mluve v jednom nebo ve více jazycích, postupně pojmenovávejte ingredience a všechno používané náčiní.
PŘÍNOS AKTIVITY	Vaření je zábavný a kreativní způsob jak přivést dítě do kontaktu s cizími jazyky a kulturami. Nabízí příležitost naučit se slovní zásobu spojenou s jídlem a kuchyňským náčiním hravou a nenásilnou formou.
ZDROJ AKTIVITY	Projekt <i>Multilingual Families</i> Multilingualliving.com. Learning a Second Language with Dad – 10 Minutes at a Time. Tomasello M., 2003, <i>Constructing a language. A usage-based theory of language acquisition</i>, Cambridge Massachusetts: Harvard University Press.

BLÁZNIVÉ OBLIČEJE

A5

20'

Klíčová slova	slovní zásoba, kreslení, části těla, obličej
Původní jazyk	turečtina
Pomůcky	listy papíru (pro každé dítě jeden), fixy nebo barevné zvýrazňovače
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je za pomoci kreslení obrázků naučit děti slovní zásobu spojenou s částmi lidského těla a obličeje.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Přineste do klubu papíry a barevné fixy. Obzvláště mladším dětem může pomoci, když už bude na výkresu část obličeje předtištěná, např. obrys hlavy.
POSTUP	1. Posad'te se s dětmi do kruhu nebo okolo stolu a každému dejte jeden list papíru. 2. Nechte děti, ať si každé z nich vybere jeden fix, např. ve své oblíbené barvě. 3. Aktivitu zahajte tak, že dětem řeknete, aby do výkresu zakreslily jednu konkrétní část obličeje (např. nos, ústa...). 4. Po dokončení děti předají papír sousedovi po své pravici. 5. Opět dětem řekněte, ať do výkresu přikreslí další část obličeje, např. vlasy nebo uši. Po skončení si papíry opět vymění. Tímto způsobem pokračujte tak dlouho, dokud nebudou obličeje hotové.
PŘÍNOS AKTIVITY	Aktivita podněcuje děti ke kreativitě. Mohou například nakreslit do obličeje části zvířecího těla namísto lidského, používat originální tvary, apod. Zároveň se učí jednotlivé části obličeje pojmenovávat v jazyce, ve kterém je aktivita vedena.
ZDROJ AKTIVITY	http://www.ingilizceklubu.com/crazy-face/

NAKRESLI JAZYK

A6

30' – 40'

Klíčová slova	pocity, postoje, použití jazyka
Původní jazyk	jakýkoliv jazyk
Pomůcky	velký papír, tužky a pastelky
CÍL AKTIVITY	Aktivita je zaměřena na zlepšení přístupu dětí k jazykům používaných v jejich rodině.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Připravte si velký list papíru, tužky a pastelky.
POSTUP	1. Umístěte velký list papíru na stojan, stůl nebo podlahu, tak, aby na něj všechny děti bez problému dosáhly. 2. Požádejte děti, aby nakreslily, jak se cítí, když slyší nebo používají jazyk svých rodičů. 3. Pokud je to potřeba, děti navádějte a pomáhejte jim. Pokud některé z dětí neví, co má nakreslit, můžete se ho např. zeptat, jaké barvy mu jazyk evokuje: tmavé barvy, nebo spíše světlé, veselé barvy? 4. Pro navození atmosféry můžete dětem k aktivitě pustit písničky v jejich rodných jazycích. 5. Po skončení aktivity si můžete s dětmi krátce popovídat o tom, co nakreslily a proč.
PŘÍNOS AKTIVITY	Tato aktivita pomáhá dětem ujasnit si a zlepšit vztah k jejich rodinným jazykům. Může pomoci také rodičům – pokud jsou u aktivity přítomni – lépe pochopit pocity jejich dětí spojené s používáním těchto jazyků.
ZDROJ AKTIVITY	Projekt <i>Multilingual Families</i>

PŘÍBĚH MÉ KULTURY

A7

30' – 60'

Klíčová slova	kultura, porozumění, vyprávění, příběh
Původní jazyk	italština
Pomůcky	fotografie a různé předměty, které souvisí s kulturou účastníků
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je představit zajímavé aspekty kultur, ze kterých děti pocházejí, rozvinout jejich schopnost nacházet podobnosti a rozdíly mezi různými kulturami a přimět je reflektovat svou vlastní kulturní identitu.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Požádejte účastníky (děti i rodiče) aby s sebou do klubu přinesli fotografie a/nebo různé předměty, které mají nějaký vztah k jejich kultuře.
POSTUP	1. Účastníci se rozdělí do skupin po 5-7 členech. Snažte se skupiny sestavovat tak, aby byl v každé z nich zástupce jiné kultury. 2. Každý z účastníků představí ostatním členům skupiny svůj předmět nebo fotografii a poví jim příběh, který se s danou věcí pojí (může jít např. o souvislost se svátkem, tradicí...). 3. Po vyslechnutí příběhů všech svých členů skupina sestaví jednotný příběh, který bude zahrnovat všechny prezentované předměty. 4. Poté každá skupina převypráví svůj příběh zbytku účastníků.
PŘÍNOS AKTIVITY	Děti i jejich rodiče se seznámí s příběhy z odlišných kultur, hledají mezi nimi podobnosti a rozdíly a učí se tak ocenit diverzitu.
ZDROJ AKTIVITY	Inspirováno projektem 'Realize'– 'Transcultural Biography Work' Adaptovala Monica Garbani (CFC Conferenza della Svizzera italiana per la formazione continua degli adulti, Lugano)

SPORTUJEME

A8

15'

Klíčová slova	sport, slovní zásoba, CLIL
Původní jazyk	angličtina
Pomůcky	sportovní potřeby (míče, síť, branky, apod.)
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je naučit děti slovíčka a výrazy související se sportem.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Připravte si prostor a náčiní nezbytné pro vybraný sport.
POSTUP	1. Na úvod věnujte nějaký čas tomu, abyste se společně s dětmi a rodiči naučili nebo si zopakovali základní pravidla vybraného sportu. 2. Poté rozdělte účastníky do týmů (je-li to třeba) a věnujte se hře. Můžete dokonce zorganizovat sportovní turnaj. 3. V průběhu hry děti nahlas vyslovují výrazy spojené s hrou. 4. Po ukončení hry proveďte krátkou reflexi: popovídejte si s účastníky o tom, jak hru prožívali, k jakým situacím v jejím průběhu došlo, apod.
PŘÍNOS AKTIVITY	Tato aktivita kombinuje pohyb, porozumění pravidlům hry a procvičování slovní zásoby v cizích jazycích.
ZDROJ AKTIVITY	Multilingualliving.com. Learning a Second Language with Dad – 10 Minutes at a Time: http://www.multilinguallivin.com/2013/03/07/LEARNING-A-SECOND-LANGUAGE-WITH-DAD-10-MINUTES-AT-A-TIME/

POHÁDKOVÝ ZMATEK

A9

30' – 40'

Klíčová slova	kreativita, komunikace, týmová práce, role-playing, emoční inteligence
Původní jazyk	čeština
Pomůcky	kartičky s obrázky nebo názvy různých pohádkových postav (např. trpaslík, obr, král, čarodějnice, atd.)
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je představit dětem různé pohádkové postavy z odlišných kulturních prostředí, podpořit schopnost týmové práce a podnítit jejich představivost.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Připravte si kartičky postav. Postavy by měly pocházet z různých kulturních prostředí (např. evropské, americké, blízkovýchodní, apod.).
POSTUP	1. Rozdělte účastníky do skupin o 4-6 členech. 2. Každý účastník si vezme jednu náhodnou kartu z hromádky (v jedné skupině se tak může vyskytnout např. čaroděj, princezna, drak, atd.). Pokud někdo z účastníků nezná postavu, kterou si vybral, vysvětlete mu, o jakou postavu se jedná, jaké jsou její vlastnosti, apod. 3. Každá skupina se následně pokusí vymyslet co nejzajímavější příběh, ve kterém vystupují všechny postavy z jejich karet. 4. Ve chvíli, kdy mají všechny skupiny hotový scénář pro svůj příběh, představí jej "porotě" složené z vyučujících, rodičů a ostatních dětí. 5. Za povedené příběhy udělte ceny; měly by být oceněny individuální (např. nejlepší herec) i skupinové výkony (např. nejlegračnější scénář).
PŘÍNOS AKTIVITY	Účastníci mají příležitost prozkoumat rozdíly a podobnosti mezi příběhy z různých zemí a kultur. Aktivita rovněž rozvíjí schopnost spolupráce a efektivní komunikace, zvláště pokud účastníci v téže skupině nesdílí společný jazyk.
ZDROJ AKTIVITY	Hranostaj.cz – Sbírka nejen skautských her. On-line: https://www.hranostaj.cz. Adaptoval <i>PELICAN</i>

KOUZELNÝ SVĚT

A10

45'

Klíčová slova	představivost, fantaskní světy, smysly, translanguaging
Původní jazyk	angličtina
Pomůcky	flipchartové papíry (jeden pro každou dvojici účastníků), fixy, zvuková aparatura
CÍL AKTIVITY	Aktivita je zaměřena na rozvoj kreativního myšlení a zvyšování povědomí o cizích jazycích. Zároveň pomáhá s rozšiřováním slovní zásoby související s lidskými smysly.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Připravte si flipchartové papíry rozdělené do pěti částí symbolizujících lidské smysly (zrak, sluch, hmat, čich, chuť) a pusťte relaxační hudbu. Účastníky rozdělte do dvojic.
POSTUP	1. Zahajte aktivitu slovy: "Představte si, že můžete svou skříň projít do kouzelného světa. Co byste v něm viděli/slyšeli/cítili..?" 2. Každé dítě začne svému partnerovi popisovat dobrodružství kouzelného světa, do kterého právě vstoupil/a. Jmenuje předměty a bytosti které vidí, slyší, cítí a dotýká se jich. 3. Druhý člen týmu zapisuje nápady na flipchart, umísťuje slova do správných částí podle smyslu, který je do vnímání dané věci zapojen. 4. Na závěr dítě napíše na flipchart názvy všech pěti smyslů ve svém druhém (třetím) jazyce. 5. Tato slova přečte svému partnerovi ve dvojici, ten se je snaží správně zopakovat. 6. Děti se ve dvojici vymění a celý postup se opakuje.
PŘÍNOS AKTIVITY	Aktivita je založena na principu tzv. 'translanguaging' (tj. přepínání kódů), rovněž podporuje představivost a kreativitu..
ZDROJ AKTIVITY	http://www.brighthubeducation.com/preschool-lessonplans/89669-create-a-bilingual-preschool-room/

NAKRM MYŠ

A11

10'

Klíčová slova	barvy, týmová práce, jazykové povědomí
Původní jazyk	angličtina
Pomůcky	plyšová myš, tvrdý papír, pastelky, nůžky
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je naučit děti názvy barev v různých jazycích.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Vyhledejte si názvy barev v různých jazycích. Pověste na zeď klubu papíry, na nichž budou vypsány názvy barev v těchto jazycích, jako pomůcku pro děti, které již umí číst.
POSTUP	1. Společně s dětmi připravte z tvrdých papírů malé trojúhelníčky "sýra" v různých barvách (pro každou barvu více trojúhelníčků). Rodiče mohou dětem pomoci např. se stříháním. 2. Ukažte dětem plyšovou myš a řekněte jim, že má velký hlad a je třeba ji nakrmit. 3. Vyhodte jednotlivé kusy "sýra" do vzduchu a vykřikněte název některé z barev. V této části aktivity střídáte různé jazyky. 4. Děti se snaží pochytat správné kusy papíru a myš jimi "nakrmit". Přitom vyslovují název barvy ve svém jazyce.
PŘÍNOS AKTIVITY	Tato hra jednoduchou a efektivní formou seznamuje děti s názvy barev v různých jazycích. Zároveň zvyšuje vnímavost účastníků k mluvené formě těchto jazyků.
ZDROJ AKTIVITY	https://elt.oup.com/catalogue/items/global/teacher_development/primary_resource_books_for_teachers/9780194372244?cc=tr&sellanguage=en&mode=hub

ČÁP ZTRATIL ČEPIČKU

A12

15' – 20'

Klíčová slova	barvy, hádání, hračky
Původní jazyk	italština
Pomůcky	předměty v různých barvách
CÍL AKTIVITY	Tato aktivita učí děti rozpoznávat názvy barev v různých jazycích.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Přineste a umístěte v místnosti různé barevné předměty (hračky, knihy, apod.).
POSTUP	1. Vykřikněte nahlas název barvy v některém z jazyků, které děti ovládají nebo se je učí. Při vyvolávání můžete také použít známou říkanku "Čám ztratil čepičku". 2. Děti mají za úkol co nejrychleji v místnosti najít jakýkoliv předmět v dané barvě a dotknout se ho. 3. Když se předmětu dotknou, řeknou nahlas název barvy v jazyce zadání a poté i ve všech dalších jazycích, které znají. 4. Hru lze hrát opakovaně, pokaždé s jinou barvou.
PŘÍNOS AKTIVITY	Děti se baví při rozpoznávání názvů barev v různých jazycích a přitom si rozšiřují svou slovní zásobu.
ZDROJ AKTIVITY	Vyvinul <i>Innovamentis</i>

FLASHCARDS

A13

15'

Klíčová slova	flashcards, fráze, slovní zásoba, párování, jazykové povědomí
Původní jazyk	angličtina
Pomůcky	flashcards s patnácti výrazy v rodinných jazycích
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je rozšířit dětem slovní zásobu ve dvou jazycích.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Vytvořte třicet kartiček (tzv. flashcards) obsahujících patnáct slov nebo frází ve dvou jazycích (např. ve společném jazyce a v jednom z rodinných jazyků některých z dětí). Při výběru výrazů zohledněte věk i zájmy dětí.
POSTUP	1. Smíchejte všechny kartičky dohromady, bez ohledu na jazyk. 2. Nyní mají děti za úkol rozdělit všech 30 kartiček do dvou skupin podle jazyků. 3. Když jsou kartičky správně rozděleny, požádejte děti, aby spárovaly kartičky s tímtež významem v obou jazycích. Na konci aktivity by děti měly mít 15 párů správně přiřazených kartiček. 4. Rodiče mohou dětem pomoci, jsou-li přítomni. 5. Po ukončení aktivity kartičky společně s dětmi zkontrolujte a případné chyby opravte.
PŘÍNOS AKTIVITY	Tato aktivita obohacuje slovní zásobu dětí. Jsou si pak lépe vědomy vztahu mezi slovy a frázemi v různých jazycích.
ZDROJ AKTIVITY	Shin S.J., 2008, Bilingualism in Schools and Society: Language, Identity, Policy, New York: Routledge

MOJE OBLÍBENÁ ŘÍKANKA

A14

15' – 20'

Klíčová slova	rýmy, porozumění, trénink výslovnosti, intonace
Původní jazyk	angličtina
Pomůcky	vybrané rýmy v různých jazycích
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je přirozenou a hravou formou rozšířit jazykové povědomí dětí.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Řekněte dětem, aby si vybraly libovolnou říkanku ve svém rodném jazyce a přinesly její text vytištěný na papíře. Mělo by se jednat o krátký a jednoduchý útvar. Děti by měly vědět, o čem básnička je, a být schopny vysvětlit její význam ostatním účastníkům. Rodiče jim mohou s výběrem pomoci.
POSTUP	1. Vytvořte několik kopií každé básně, kterou vám děti přinesou, a rozdejte je ostatním dětem. Každý účastník aktivity by měl mít jednu kopii od každé básně. 2. Každé dítě postupně ostatním vysvětlí, o čem jeho báseň je. Rodiče mu mohou s výkladem pomoci. 3. Poté dítě přečte text nahlas a skupina ho po něm zopakuje. Báseň lze takhle zopakovat několikrát, dokud si skupina nebude jistá její správnou výslovností. 4. Poté je na řadě další dítě, aby představilo svou báseň, a aktivita se opakuje.
PŘÍNOS AKTIVITY	Děti se na chvíli ocitnou v roli učitele, který ostatním vysvětluje, jak správně vyslovovat slova v jeho rodném jazyce. To má pozitivní vliv na jeho vlastní vztah k rodnému jazyku. Ostatní děti se pak zábavnou a praktickou formou seznamují s cizími jazyky.
ZDROJ AKTIVITY	Léglu, C., 2010, Multilingualism and mother tongue in medieval French, Occitan, and Catalan narratives, University Park, Pa.: Pennsylvania State University Press

VÝROBA PŘÁNÍČEK

A15

Klíčová slova	slovní zásoba, rodina, přáníčka, psaní, kreslení
Původní jazyk	angličtina
Pomůcky	papíry, barevné pastelky
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je procvičit si slovní zásobu související s rodinou a rodinnými příslušníky.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Připravte si listy papíru a barevné pastelky.
POSTUP	1. Děti si vyberou jednoho člena rodiny, pro kterého vytvoří přáníčko. Může to být někdo, kdo má v blízké době narozeniny, nebo zkrátka jen ten, komu chtějí udělat radost. 2. Řekněte dětem, že je třeba, aby bylo přáníčko napsáno v rodném jazyce příbuzného, protože jinak mu nebude rozumět. 3. Děti se rozmyslí, jak bude přáníčko vypadat a co na něm bude napsáno. 4. Pro věkovou skupinu 0-6: Děti kreslí a plánují doprovodný text, zatímco vyučující nebo rodič text zapisují. 5. Pro věkovou skupinu 6-10: Děti vytváří celé přáníčko samy, vyučující nebo rodiče mohou pomoci s psaním a opravovat případné chyby.
PŘÍNOS AKTIVITY	Příprava přáníček přispívá k posilování rodinných vazeb. Psaní krátkých textů, jejich revidování a opravování zase pomáhá rozvíjet písarské a pisatelské dovednosti.
ZDROJ AKTIVITY	Projekt <i>Multilingual Families</i> Inspirováno Pinker S., 1996, <i>The language instinct: how the mind creates language</i>, New York: Harper Perennial.

UHODNI SLOVO

A16

15' – 20'

Klíčová slova	hádání, jazykové povědomí, představivost
Původní jazyk	čeština
Pomůcky	audio nahrávky pohádek v různých jazycích, tabule nebo flipchart
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je posílit schopnost koncentrace a analýzy mluveného textu.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Zvolte si vhodný příběh a vyberte z něj jedno či více slov, se kterými budete v rámci aktivity pracovat. Slova by se měla v příběhu opakovat.
POSTUP	1. Vysvětlíte účastníkům, že budou poslouchat příběh v jazyce, který neznají. 2. Vybraná slova z příběhu napíšete na tabuli nebo na flipchart tak, aby na ně všichni viděli. Zatím dětem ale neprozrazujte význam slov. 3. Řekněte účastníkům, aby udělali nějaké gesto (např. zvedli ruku nebo se postavili) když některé z těchto slov uslyší v nahrávce. Pokud bylo vybráno více slov, pro každé slovo můžete určit jiné gesto. 4. Děti si poslechnou nahrávku a dělají dohodnutá gesta, pokud se domnívají, že zaslechly některé z vybraných slov. 5. Pokaždé když zazní slovo nebo někdo udělá gesto, nahrávku stopněte a slovo zopakujte. 6. Když je nahrávka u konce, vraťte se s účastníky ke slovům napsaným na tabuli a zkuste společně uhodnout jejich význam.
PŘÍNOS AKTIVITY	Účastníci se pokoušejí rozšifrovat význam neznámých slov, což je nutí soustředit se na neznámý jazyk a zkoumat jeho struktury. Aktivita také podněcuje dětskou představivost.
ZDROJ AKTIVITY	Inspirováno projektem <i>EuroLib</i> (What Could Be The Story About?) Adaptoval <i>PELICAN</i>

HÁDEJ CO TO JE

A17

20' - 30'

Klíčová slova	slovní zásoba, komunikace, hádání, translanguaging
Původní jazyk	italština
Pomůcky	nic
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je procvičit a zlepšit poslechové a komunikační dovednosti dětí.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Řekněte dětem, aby si vybraly jakýkoliv předmět v místnosti, aby ale nikomu neprozrazovaly, jaký předmět si vybraly.
POSTUP	1. Jedno z dětí popíše předmět, který si vybralo. Popisuje např. jeho tvar, barvu, účel, apod., ovšem tak, aby předmět nejmenovalo. 2. Jiné dítě může hrát roli "tlumočníka" a popis zopakovat v jiném jazyce. 3. Poté co je popis dokončen, ostatní děti se vydají daný předmět hledat. 4. Když nějaké dítě předmět objeví, vykřikne nahlas jeho název. Poté je řada na něm, aby svůj tajný předmět popsal ostatním.
PŘÍNOS AKTIVITY	Děti mezi sebou při hře interagují – mohou si navzájem klást otázky, vzájemně si tlumočí – čímž zlepšují nejen své poslechové a komunikační dovednosti, ale také své sociální kompetence.
ZDROJ AKTIVITY	Vyvinul <i>Innovamentis</i>

PÍSKOVIŠTĚ

A18

40'

Klíčová slova	představivost, zvědavost, hmat, písek
Původní jazyk	angličtina
Pomůcky	bedny s pískem (nebo venkovní pískoviště), hračky různých velikostí (např. plastové balonky, postavičky, kostky...), kyblíky, lopatky
CÍL AKTIVITY	Tato aktivita podněcuje zvědavost a propojuje taktilní vnímání s učením jazyků.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Připravte si dostatek hraček (min. jednu na každé dítě ve skupině) a poschovávejte je do písku.
POSTUP	1. Děti zahajují aktivitu volnou zábavou – přehrabují se pískem, naplňují kyblíky, apod. 2. Když některé z dětí najde v písku hračku, oznamte jim, že je jich tam ukrytých víc a povzbudte děti, aby se je pokusily najít. 3. Každou hračku, kterou děti najdou, představte v několika jazycích. Děti se mohou přidat a pojmenovat hračku i ve svém jazyce. 4. Dále můžete podnítit konverzaci otázkami jako: Máte radši mokrý nebo suchý písek? Co všechno se dá s pískem dělat? Apod.
PŘÍNOS AKTIVITY	Aktivita hravou formou zvyšuje povědomí dětí o cizích jazycích a rozšiřuje jejich slovní zásobu.
ZDROJ AKTIVITY	Donna Cosmat - http://www.brighthubeducation.com/toddler-activities-learning/62698-toddler-sand-and-water-table-activity-ideas Adaptovala Bo Daskalova, MBM Training & Development Center, Liverpool

KLOBOUK

A19

15' – 20'

Klíčová slova	mezikulturní porozumění, hudba, lidové písně
Původní jazyk	turečtina
Pomůcky	klobouk, zvuková aparatura, notebook nebo přehrávač, audio nebo video nahrávky lidových písní
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je seznámit děti s lidovými písněmi jiných kultur.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Vyhledejte si audio nebo video nahrávky známých lidových písní v různých jazycích.
POSTUP	1. Účastníci se posadí do kruhu. 2. Položte některému z dětí na hlavu klobouk. 3. Zapněte hudbu a řekněte dětem, aby si začaly klobou předávat z ruky do ruky po obvodu kruhu. 4. Když se hudba zastaví, dítě, u kterého klobouk skončil, zazpívá některou z písní charakteristických pro svou kulturu. Poté hudba hraje znovu a hra pokračuje.
PŘÍNOS AKTIVITY	Jde o jednoduchou a zábavnou hru, při níž se děti seznámí s písněmi typickými pro jiné národy. Je-li k dispozici i video nahrávka, děti získají povědomí i o typických tancích a pohybech doprovázejících píseň.
ZDROJ AKTIVITY	http://www.egitimhane.com/sinif-ici-oyunlar-k5631-0.html Adaptoval AMEM

SRDCE SKUPINY

A20

20' - 30'

Klíčová slova	důvěra, emoční inteligence, empatie, inkluze
Původní jazyk	čeština
Pomůcky	kousky papíru (jeden pro každého účastníka), velké papírové srdce, fixy
CÍL AKTIVITY	Aktivita posiluje vzájemnou důvěru účastníků a podněcuje inkluzivní chování.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Připravte si velké papírové srdce (velké dost na to, aby do něj každý účastník mohl napsat větu).
POSTUP	- Požádejte účastníky aby napsali svá jména na kousky papíru. Popsané papíry složte a smíchejte dohromady, např. v krabici. - Každé dítě si vybere náhodný kousek papíru se jménem některého z ostatních dětí. - Pokud si některé z dětí vytáhne své vlastní jméno, táhne znovu. - Ukažte účastníkům papírové srdce a vysvětlete, že bude sloužit jako "srdce skupiny". - Každý z účastníků si vymyslí a něco hezkého o dítěti, jehož jméno si vytáhl. - Každý svou větu vpiše do srdce (např. <i>Jana má nejlepší nápady</i>, <i>Tomáš se pořád usmívá...</i>). Je na každém dítěti, v jakém jazyce svou větu napíše. V případě potřeby ji pro ostatní ústně přeloží. - Po skončení aktivity srdce v klubu zůstane jako dekorace.
PŘÍNOS AKTIVITY	Děti se naučí ocenit ostatní členy skupiny a zaměřit se na jejich pozitivní vlastnosti. Aktivita tak zvyšuje empatii a inkluzivní chování v rámci skupiny.
ZDROJ AKTIVITY	Projekt <i>Stronger Children - less violence</i> Adaptoval <i>PELICAN</i>

SKRYTÁ SLOVA

A21

20' - 30'

Klíčová slova	hádání, mezikulturní porozumění, inkluze, translanguaging
Původní jazyk	čeština
Pomůcky	žádné

CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je zprostředkovat komunikaci mezi lidmi z různých kultur a pomoci dětem naučit se nová slova v jiných jazycích. Aktivita rovněž posiluje jejich schopnost poslechu a koncentrace.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Není třeba žádná zvláštní příprava.
POSTUP	- Řekněte dětem, aby se zamyslely nad pěti slovy běžnými v některém z jejich rodiných jazyků (např. <i>kniha, jablko, otec, autobus, pes</i>). - Všichni účastníci se posadí do kruhu. Jedno z dětí řekne několik vět ve společném jazyce za použití vybraných slov, která ovšem nijak nepřeládá a míchá je se společným jazykem (např. pokud je společným jazykem čeština a mluvčího rodný jazyk je španělština, věta by mohla znít: <i>Obvykle mě do školy vodí můj "padre"</i>). - Úkolem ostatních dětí je těchto pět slov identifikovat. Mluvčímu mohou za tímto účelem pokládat otázky a volně s ním konverzovat. - Konverzace pokračuje dokud většina účastníků všech pět slov neidentifikuje. - Poté se děti snaží z kontextu odvodit význam těchto slov. Pokud se jim to nedaří, můžete jim napovědět.
PŘÍNOS AKTIVITY	Aktivita podněcuje zájem dětí o cizí jazyky a mezikulturní komunikaci.
ZDROJ AKTIVITY	Projekt <i>Multilingual Families</i> Adaptoval <i>PELICAN</i>

JE TO PODOBNÉ V TVÉM JAZYCE?

A22

30' - 40'

Klíčová slova	slovní zásoba, rozpoznávání slov, předměty denní potřeby
Původní jazyk	angličtina
Pomůcky	tabule nebo flipchart, fixy, barevné papíry
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je nabídnout dětem příležitost zkoumat podobnosti a rozdíly mezi slovy téhož významu v různých jazycích.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Vyberte několik předmětů v místnosti a jejich názvy napište ve společném jazyce na tabuli nebo flipchart.
POSTUP	1. Ukažte dětem slova napsaná na tabuli a zeptejte se jich, jestli by chtěly na seznam nějaká doplnit. 2. Ke slovům ve společném jazyce doplňte jejich překlad v dalších jazycích, které děti ovládají. Děti mohou při doplňování napovídat, ty starší se mohou podílet i na samotném psaní. 3. Výsledkem aktivity by měla být přehledná tabulka se slovy v různých jazycích. 4. Společně s dětmi navzájem porovnejte slova v různých jazycích. Ve kterých jazycích jsou si slova podobná? A ve kterých jsou úplně odlišná? 5. Děti posléze napíší jednotlivá slova na barevné papíry a umístí je v místnosti do blízkosti předmětů, které popisují.
PŘÍNOS AKTIVITY	Děti prozkoumávají podobnosti a rozdíly mezi jazyky, čímž se zvyšuje jejich zájem o jazyky a minimalizuje se obava z jejich studia. Popisky umístěné v blízkosti předmětů v poslední fázi aktivity navíc dětem pomáhají si slova v cizích jazycích zapamatovat.
ZDROJ AKTIVITY	Peters C., 2004, Comparative evaluation of multilingual information access systems: 4th Workshop of the Cross-Language Evaluation Forum, CLEF 2003, Trondheim, Norway, August 21-22,: revised papers. New York: Springer

ZÁMĚNA IDENTIT

A23

10' - 15'

Klíčová slova	role-playing, představování, komunikace, názvy zemí
Původní jazyk	turečtina
Pomůcky	žádné
CÍL AKTIVITY	Aktivita rozvíjí sociální a komunikační dovednosti. Děti si zároveň osvojí názvy různých států a národností.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Není třeba žádná zvláštní příprava.
POSTUP	1. Všichni účastníci se shromáždí ve středu místnosti. Zahajte aktivitu tím, že se jednomu z dětí představíte a řeknete mu odkud pocházíte (např. <i>"Jmenuji se Lucie a jsem z České republiky."</i>). 2. Dítě se představí stejným způsobem. (<i>"Jmenuji se Zeynep a jsem z Turecka."</i>). 3. Jděte k jinému dítěti a představte se jménem prvního dítěte. První dítě se zase představí jinému členu skupiny vaším jménem. 4. Děti chodí po místnosti a představují se navzájem s jinými dětmi, vždy ale použijí jméno dítěte, se kterým se právě seznámily. 5. Asi po 5-7 minutách aktivitu ukončete a požádejte děti, aby se skupině představily svými novými jmény.
PŘÍNOS AKTIVITY	Jde o aktivitu, která nabízí možnost komunikovat s dětmi z jiných kultur. Děti se naučí názvy různých zemí a zároveň rozvinou své komunikační dovednosti.
ZDROJ AKTIVITY	http://www.dilforum.com

NAJDI OBRÁZEK

A24

10' – 20'

Klíčová slova	obrázky, slovní zásoba, paměť, předměty denní potřeby
Původní jazyk	italština
Pomůcky	kartičky s vyobrazeními předmětů denní potřeby (např. oblečení, zvířat, potravin, dopravních prostředků, atd.)
CÍL AKTIVITY	Aktivita posiluje mezikulturní porozumění a přispívá k jazykovému rozvoji dětí.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Připravte si kartičky s obrázky. Pro každý obrázek budete potřebovat znát pojem, který zobrazuje, v několika jazycích.
POSTUP	1. Účastníci se posadí do kruhu. 2. Připravené obrázky rozloží doprostřed kruhu tak, aby na ně všichni dobře viděli. 3. Postupně nahlas vyslovují názvy předmětů na obrázcích. Přitom střídají různé jazyky (např. <i>šaty, shoes, pantalones...</i>). 4. Děti mají za úkol odpovídající obrázek co nejrychleji vyhledat. Ten, kdo to zvládne jako první, si může obrázek ponechat. 5. Tuto aktivitu je také možno pojmout jako soutěž – dítě, které získá nejvíce obrázků, je vítězem.
PŘÍNOS AKTIVITY	Děti přicházejí do styku s cizími jazyky, čímž se zvyšuje jak jejich jazykové povědomí, tak slovní zásoba.
ZDROJ AKTIVITY	'Lingo' UNICEF Adaptovala Monica Garbani - CFC Conferenza della Svizzera italiana per la formazione continua degli adulti, Lugano

POJĎME SI ZAZPÍVAT

A25

5' – 10'

Klíčová slova	zpěv, zábava, slovní zásoba, jazykové povědomí
Původní jazyk	angličtina
Pomůcky	audio nahrávky písní, které existují ve více jazykových variantách (např. "Bratře Kubo" nebo "Strýček Donald farmu měl")
CÍL AKTIVITY	Aktivita je zaměřena na srovnání podobných konceptů v různých jazycích.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Vyberte si známou píseň, která existuje ve více jazykových variantách. Nahrávku s sebou přineste do klubu.
POSTUP	1. Pust'te dětem ukázkou z audio nahrávky. 2. Děti pozorně poslouchají a snaží se uhodnout, v jakém jazyce je píseň zpívána. 3. Po přehrání všech ukázek pust'te píseň znovu a tentokrát děti zpívají společně s nahrávkou (zapojí se i vyučující a rodiče, pokud jsou přítomni). 4. Píseň postupně přezpívejte ve všech dostupných jazycích.
PŘÍNOS AKTIVITY	Zpěv je zábavnou aktivitou, která velmi usnadňuje osvojování nového jazyka. Tentýž význam v různých jazycích navíc dává dětem možnost srovnání různých jazyků, čímž se zvyšuje jejich jazykové povědomí a motivace ke studiu cizích jazyků.
ZDROJ AKTIVITY	Projekt <i>Multilingual Families</i> Adaptoval <i>PELICAN</i> Užitečné odkazy: http://www.multilingual-families.eu/repository http://www.lullabies-of-europe.org/

VÍCEJAZYČNÉ PEXESO

A26

1 hodina

Klíčová slova	hádání, paměť, slovní zásoba
Původní jazyk	jakýkoliv jazyk
Pomůcky	Pexeso s obrázky různých předmětů, zvířat, apod.
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je pomoci dětem lépe si zapamatovat nová slova v cizím jazyce.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Připravte si pexeso nebo si vyrobte vlastní z kartiček s obrázky různých předmětů denní potřeby, zvířat, rostlin, potravin, apod.
POSTUP	1. Rozložte pexeso na stůl či na podlahu tak, aby nebylo vidět na obrázky. 2. Kartičky dobře promíchejte. Nikdo z účastníků by neměl vědět, kde se který obrázek nachází. 3. Dítě, které je jako první na řadě, si náhodně vybere jednu kartičku a otočí ji obrázkem nahoru. Poté vysloví nahlas název předmětu na obrázku v některém z jazyků, které ovládá. 4. Poté vybere další náhodnou kartičku a otočí ji obrázkem nahoru. 5. Pokud je na druhé kartičce jiný obrázek než na první, dítě obě kartičky otočí opět obrázkem dolů a na řadě je další účastník. 6. Pokud jsou oba obrázky shodné, dítě si obě kartičky ponechá a je znovu na řadě. 7. Hra končí v momentě, když jsou všechny dvojice kartiček odkryté a rozdělené mezi děti.
PŘÍNOS AKTIVITY	Děti se v rámci hry dozvídají označení pro různé předměty hned v několika cizích jazycích. Současně tím, že se snaží zapamatovat umístění jednotlivých kartiček, zlepšují svou krátkodobou paměť.
ZDROJ AKTIVITY	Projekt <i>Multilingual Families</i>

POZNEJ ZVUK

A27

15'

Klíčová slova	paměť, hra, přiřazování, slovní zásoba
Původní jazyk	němčina
Pomůcky	připojení k internetu, zvuková aparatura
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je zlepšit poslechové a komunikační dovednosti dětí.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Navštivte webovou stránku www.auditorix.de a vyberte deset zvuků, se kterými budete v rámci aktivity pracovat.
POSTUP	1. Pust'te dětem postupně všechny vybrané zvuky. 2. Děti se každý zvuk pokusí co nejlépe popsat. 3. Poté se pokusí zvuky identifikovat a spárovat s obrázky dostupnými v rámci webové aplikace. 4. Hra končí tehdy, když děti zvládnou všechny zvuky a obrázky správně spárovat.
PŘÍNOS AKTIVITY	Popisování zvuků pomáhá s rozvojem komunikačních dovedností a slovní zásoby. Aktivita také posiluje schopnost koncentrace a poslechové dovednosti.
ZDROJ AKTIVITY	Inspirováno projektem <i>Multilingual Families</i> Auditorix – Welt des Hörens. http://www.auditorix.de/welt-der-geraeusche/geraeusche-memory

MULTILINGUAL BIRDS

A28

5'

Klíčová slova	video, malování, kreslení, hádanky
Původní jazyk	čeština, slovenština, angličtina, francouzština
Pomůcky	připojení k internetu, notebook nebo počítač, vytisknutá kniha aktivit, psací potřeby, pastelky
CÍL AKTIVITY	Cílem je podnítit u dětí kreativní myšlení a schopnost řešit hádanky.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Najděte si na YouTube video "Multilingual Birds". Vytiskněte pro každé dítě knihu aktivit.
POSTUP	1. Pusťte dětem video "Multilingual Birds". 2. Po skončení videa o něm s dětmi krátce diskutujte. Pokládejte jim otázky jako: Co se ve videu děje? Jak to dopadlo? Apod. 3. Poté dětem rozdejte vytisknuté aktivity a pomozte jim na nich pracovat. Můžete vybrat jen některé aktivity nebo naopak nechat děti, ať vypracují jen ty aktivity, které je zaujmou.
PŘÍNOS AKTIVITY	Sledování vícejazyčného videa zvyšuje u dětí jejich jazykové povědomí a zlepšuje přístup k cizím jazykům. Vypracovávání aktivit z knihy zase podporuje jejich kreativitu.
ZDROJ AKTIVITY	Projekt <i>Multilingual Families</i> Video: https://www.youtube.com/watch?v=v254xSQexdM Kniha aktivit: https://www.ourboox.com/books/multilingual-families-estory-book-for-children-0-5/

MULTILINGUAL CHILDREN

A29

5'

Klíčová slova	video, komunikace, translanguaging
Původní jazyk	jakýkoliv jazyk
Pomůcky	připojení k internetu, notebook nebo počítač, vytištěná kniha aktivit, psací potřeby, pastelky
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je podpořit jazykové povědomí dětí a jejich motivaci ke studiu cizích jazyků.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Najděte si na YouTube video "Multilingual Children". Vytiskněte pro každé dítě knihu aktivit.
POSTUP	1. Pusťte dětem video "Multilingual Children". 2. Po skončení videa o něm s dětmi krátce diskutujte. Pokládejte jim otázky jako: Jak vám jednotlivé jazyky zní? Který z nich se vám nejvíc líbí a proč? Apod. 3. Poté dětem rozdejte vytištěné aktivity a pomozte jim na nich pracovat. Můžete vybrat jen některé aktivity nebo naopak nechat děti, ať vypracují jen ty aktivity, které je zaujmou.
PŘÍNOS AKTIVITY	Sledování vícejazyčného videa zvyšuje u dětí jejich jazykové povědomí a zlepšuje přístup k cizím jazykům. Vypracovávání aktivit z knihy zase podporuje jejich kreativitu.
ZDROJ AKTIVITY	Projekt <i>Multilingual Families</i> Video: https://www.youtube.com/watch?v=7ytkdRO7JKM Kniha aktivit: http://www.ourboox.com/books/multilingual-families-estory-book-for-children/

VÍCEJAZYČNÉ FILMY

A30

20' – 90'

Klíčová slova	video, filmy, poslech
Původní jazyk	jakýkoli jazyk
Pomůcky	připojení k internetu, notebook nebo počítač, filmy v různých jazycích
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je pomoci dětem zdokonalit své znalosti cizích jazyků.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Vyberte film, který budete s dětmi sledovat. Při výběru zohledněte věk a zájmy dětí.
POSTUP	1. Pust'te dětem vybraný film. 2. Budou-li děti chtít, můžete se postupně podívat na ten stejný film v různých jazycích. 3. Po skončení filmu můžete jeho obsah reflektovat např. prostřednictvím diskuze. 4. Snažte se děti motivovat, aby se sledování filmů v různých jazycích věnovaly i doma s rodiči.
PŘÍNOS AKTIVITY	Aktivita využívá populárního média videa a filmu, což může být pro mnohé děti velkou motivací. Při sledování filmů nenásilnou formou zlepšují své znalosti jazyků a poslechové dovednosti.
ZDROJ AKTIVITY	Projekt <i>Multilingual Families</i> Zaraysky S., 2009, <i>Language Is Music: Over 70 Fun & Easy Tips to Learn Foreign Languages</i>, Cupertino: Kaleidomundi.

MŮJ PES DĚLÁ HAF HAF

A31

15' – 20'

Klíčová slova	video, jazyky, zvířata, mezikulturní porozumění
Původní jazyk	jakýkoliv jazyk
Pomůcky	připojení k internetu, notebook nebo počítač, obrázky zvířat (pes, kočka, prase, kohout, kráva)
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je rozšířit jazykové povědomí dětí a dát jim na vědomí, že reprezentace zvířecích zvuků jsou v různých jazycích odlišné.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Najděte si na YouTube video "Bow Wow Meow". Připravte si podobné kartičky, jaké jsou použity ve videu (pro psa, kočku, prase, kohouta a krávu).
POSTUP	1. Pusťte dětem video. 2. Zatímco děti sledují video, snaží se imitovat zvuky, které slyší. Starší děti (6-10) se mohou také pokusit určit, ze kterých jazyků pocházejí jednotlivé reprezentace zvířecích zvuků. 3. Po skončení videa se děti zeptejte, jak které zvíře dělá v jejich jazycích.
PŘÍNOS AKTIVITY	Děti zjistí, že jazyky jsou pouze nástrojem pro popis reality a že např. právě citoslovce vyjadřující totéž (zvířecí zvuk) mají v každém jazyce jinou podobu.
ZDROJ AKTIVITY	Projekt <i>Multilingual Families</i> Video: http://www.youtube.com/watch?v=lomy3kftmge

BYLO NEBYLO...

A32

20' – 30'

Klíčová slova	storytelling, poslech, slovní zásoba
Původní jazyk	jakýkoliv jazyk
Pomůcky	prstoví maňásci
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je rozvoj komunikačních a poslechových dovedností dětí.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Vyberte příběh, který budete dětem přehrávat, a připravte si prstové maňásky.
POSTUP	1. Přehrajte dětem příběh, který už znají, za pomoci prstových maňásků. 2. Během vyprávění s dětmi interagujte a zapojujte je do příběhu. Děti mohou třeba mluvit za jednotlivé postavy nebo mohou být naopak vypravěči, podle kterých budete hrát.
PŘÍNOS AKTIVITY	Během této aktivity mohou děti interagovat s maňásky a pomoci tak vytvářet originální verzi příběhu. Aktivita tak podněcuje jejich kreativitu.
ZDROJ AKTIVITY	Projekt <i>Multilingual Families</i>

DENÍK

A33

bez omezení

Klíčová slova	psaní, rozpoznávání slov, slovní zásoba
Původní jazyk	angličtina, němčina
Pomůcky	prázdné sešity, psací potřeby, pastelky a fixy
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je pomoci dětem obohatit slovní zásobu typickou pro konkrétní místa a situace.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Připravte pro každé dítě jeden prázdný sešit.
POSTUP	1. Rozdejte všem účastníkům sešity. Děti mohou pracovat samostatně nebo v týmech s kamarády či rodiči. 2. Dejte jim za úkol na každou stránku nakreslit a popsat nějakou konkrétní situaci ze svého běžného života (např. cestu do školy, návštěvu příbuzných, nákupy s rodiči, apod.). 3. Následně jim řekněte, aby kresbu doplnili o co nejvíce slov, která v dané situaci používají. To by měly udělat ve všech rodinných jazycích. 4. Pomozte dětem s vymýšlením slov tím, že jim budete klást různé otázky, např. Co všechno dělají, když jsou u babičky? Jaké tam mají hračky? Apod.
PŘÍNOS AKTIVITY	Tato aktivita děti vybaví praktickou slovní zásobou, která se jim bude hodit v každodenním životě. Aktivita je zvláště vhodná pro děti, které se chystají k nástupu do školy.
ZDROJ AKTIVITY	Mums from London, http://mumsfromlondon.com/articles/2013/07/24/dwuj-%c4%99zyczno%c5%9b%c4%87-prowadzeniedienniczka-wydarze%c5%84-%e2%80%93technika-pomocna-w-budowaniu Amt für multikulturelle Angelegenheiten, Frankfurt am Main (Hrsg.) (2012): Mehrspra- chigkeit. Aktionen und Projekte in der Schule. Zusammenge stellt von Nicola Küpelikilinc und Meryem Taşan.

PANTOMIMA

A34

10'

Klíčová slova	výraz, řeč těla, hádání, slovní zásoba
Původní jazyk	jakýkoliv jazyk
Pomůcky	papíry, psací potřeby
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je zkombinovat mluvený projev s řečí těla. Děti se tak naučí vyjadřovat se za pomoci pohybů a přitom si rozšiřovat slovní zásobu.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Nachystejte si čisté listy papíru a psací potřeby.
POSTUP	1. Rozdělte účastníky do skupin po 3-4 členech. 2. Sepište na papíry několik pocitů či aktivit (např. radost, smutek, zlost, únava, spěch, vaření, venčení psa, atd.) – jeden pojem na každý papír. 3. Položte listy papíru na stůl hřbetem vzhůru tak, aby na slova nebylo vidět. 4. Jeden zástupce z každé skupiny si vybere jeden list papíru. Poté se snaží pohybem vyjádřit to, co je na něm napsáno. Přitom jim není dovoleno mluvit nebo vydávat jakékoliv zvuky. 5. Ostatní členové jeho týmu hádají, jaký pojem předvádí. Když jsou úspěšní, dostanou bod a na řadě je další tým. 6. Pokud se týmu nepodaří slovo uhodnout, mohou se do hádání zapojit i ostatní týmy. 7. Vyhrává ten tým, který má na konci aktivity nejvíce bodů.
PŘÍNOS AKTIVITY	Do hry se může zapojit celá rodina. Aktivita tak slouží nejen jako učicí nástroj, ale také jako stmelovací prvek. Děti při hádání pojmů zapojují svoji představivost a zároveň si procvičují pojmy v cizích jazycích.
ZDROJ AKTIVITY	Projekt <i>Multilingual Families</i>

VŠECHNO NEJLEPŠÍ!

A35

20' – 30'

Klíčová slova	zpěv, poslech, slovní zásoba, mezikulturní porozumění
Původní jazyk	jakýkoliv jazyk
Pomůcky	narozeninové přání, audio nahrávky narozeninových písní v různých jazycích, přehrávač, zvuková aparatura, mapa světa
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je prozkoumat rozdíly mezi narozeninovými písněmi různého kulturního původu. Děti se naučí rozpoznávat slova téhož významu v různých jazycích a přitom získají respekt ke kulturním odlišnostem.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Vyhledejte nahrávky narozeninových písní v různých jazycích. Můžete také požádat děti, aby do klubu přinesly nahrávky těchto písní ve svých jazycích.
POSTUP	1. Ukažte dětem narozeninové přání. Neříkejte jim, o jaké přání jde, namísto toho je nechte hádat, co to je. 2. Když většina dětí pozná, že se jedná o narozeninové přání, věnujte se chvíli diskuzi o různých narozeninových tradicích. Ptejte se dětí, jak se slaví narozeniny u nich doma, zda-li jsou spojeny s nějakými rituály, apod. 3. Zeptejte se dětí, jestli se u nich doma zpívají oslavencům nějaké písničky. Když bude některé z dětí chtít, může ostatním svou narozeninovou píseň zazpívat. Ostatní účastníci se můžou přidat, i když neznají daný jazyk. 4. Poté pusťte písně z nahrávek. Společně s dětmi můžete hádat, v jakých jazycích je která píseň zpívána. Přitom jim na mapě světa ukazujte, kde všude se daným jazykem mluví. 5. Upozorněte děti na to, v čem všem jsou si narozeninové písně v různých jazycích podobné.

PŘÍNOS AKTIVITY	Díky této aktivitě si děti uvědomí, že i v různých jazycích a kulturách lze najít stejné koncepty, jako je právě oslava narozenin. To zvýší jejich schopnost mezikulturního porozumění a respektu k diverzitě.
ZDROJ AKTIVITY	Projekt <i>Multilingual Families</i>

POLEP SVŮJ DOMOV

A36

15'

Klíčová slova	lepení, přirozené učení, tagování, slovní zásoba
Původní jazyk	angličtina
Pomůcky	lepicí papírky (post-ity)
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je propojit učení jazyků s úkony každodenního života.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Připravte si dostatek lepicích papírků (post-itů). Na část z nich napište názvy předmětů, které se nacházejí v prostorech klubu (např. dveře, židle, okno, umyvadlo...).
POSTUP	1. Vezměte si popsané papírky a polepte jimi odpovídající předměty. 2. Vysvětlete dětem, že lístečky jim pomohou si lépe zapamatovat slova v cizích jazycích. 3. Děti poté, ve spolupráci s rodiči, vytvoří své vlastní papírky s názvy předmětů v jazyce, který se učí (může to být např. společný jazyk nebo druhý či třetí rodinný jazyk). 4. Když se děti s celým procesem dostatečně seznámí, můžete papírky polepit i další, méně obvyklé předměty v místnosti. 5. Povzbudte účastníky, aby tuto techniku vyzkoušeli i doma nebo v jiných prostorech, kde se běžně pohybují.
PŘÍNOS AKTIVITY	Každodenní styk s pojmy ve studovaném jazyce vede k přirozenému učení bez časových omezení a jiných překážek.
ZDROJ AKTIVITY	Zarate G., Levy D., Kramsch C., 2008, <i>Handbook multilingualism and multiculturalism: Language, Identity, Policy</i> , Paris: Archives Contemporaines Ed.

VOŇAVÝ KVÍZ

A37

20'

Klíčová slova	vůně, koření, kultura, vaření
Původní jazyk	italština
Pomůcky	neprůhledné plechovky s kořením typickým pro různé kultury (kari, levandule, tymián, šajvěj, hřebíček...)
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je na příkladech různých druhů koření demonstrovat kulturní rozmanitost.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Do každé plechovky dejte jeden druh koření. Mělo by ho být tolik, aby bylo podle vůně snadné rozpoznat, o jaké koření jde.
POSTUP	1. Účastníci se posadí do kruhu. 2. Nechte kolovat první plechovku s kořením. Neříkejte účastníkům, o jaké koření se jedná. 3. Každý z účastníků si k plechovce přičichne a řekne, co mu vůně připomíná (může to být třeba třeba pokrm, místo, vzpomínka...). 4. Když si všichni postupně přičichnou, pokoušejí se uhodnout, o jaké koření se jedná. 5. Když se jim to podaří, pojmenujte koření i v dalších jazycích a chvíli si s účastníky povídejte o tom, k čemu všemu je možné koření použít. Zeptejte se dětí, jestli se koření používá také u nich doma. 6. Pokračujte ve hře s další plechovkou.
PŘÍNOS AKTIVITY	Děti se učí pojmenovat různé druhy koření, přičemž se dozvídají nové informace o jejich kulturních kontextech. Hravou formou tak poznávají zvyky a tradice jiných kultur.
ZDROJ AKTIVITY	Monica Garbani - CFC Conferenza della Svizzera italiana per la formazione continua degli adulti, Lugano

OBRAZ – HUDBA – BARVA - SLOVO

A38

35'

Klíčová slova	nápisy, cestování, barvy, hudba, pohádky
Původní jazyk	angličtina
Pomůcky	seznam nápisů ve třídě a jejich překlad do různých jazyků
CÍL AKTIVITY	Cílem je pomoci dětem s budováním slovní zásoby v různých jazycích.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Udělejte si krátký soupis všech cedulí a nápisů v prostoru klubu. Může to být např. symbol toalety, obrázky na šatních skříňkách, znaky označující herní zónu, jídelnu, nápisy v prostorech šatny, apod. Přeložte tyto nápisy do všech jazyků, které jsou mezi dětmi používány.
POSTUP	1. Označte cedule barvami, abyste dětem pomohli snáze identifikovat jazyk, ve kterém jsou napsány. Například, všechny cedule v angličtině budou modré, v češtině červené, apod. 2. Zeptejte se dětí, co všechno o těchto jazycích vědí. Zeptejte se jich, jaký je pro ně mezi češtinou a angličtinou rozdíl. 3. Udělejte si seznam všeho, co děti zmiňují. Přitom je zkuste povzbuzovat otázkami, aby si dokázaly samy vzpomenout na co nejvíc věcí. 4. Poté se děti zeptejte, jaká slova v těchto jazycích znají. 5. S vybranými jazyky můžete dále pracovat. Můžete si v nich např. zazpívat nějakou písničku nebo dětem přečíst pohádku. 6. Tuto aktivitu lze velmi dobře kombinovat s prvky jiných aktivit v této sbírce.

PŘÍNOS AKTIVITY	Tato aktivita zvyšuje povědomí o cizích jazycích. Děti se dozvídají nové věci o jazycích, které používají na denní bázi i o těch, které jsou pro ně nové. Aktivita také přispívá k rozvoji kognitivních dovedností za pomoci propojení jazyka s vizuálními a auditivními prvky.
ZDROJ AKTIVITY	http://www.brighthubeducation.com/preschool-lesson-plans/89669-create-a-bilingual-preschool-room

PRAVIDLA NAŠÍ RODINY

A39

20'

Klíčová slova	rodina, pravidla, hodnoty, podobnosti, rozdíly
Původní jazyk	italština
Pomůcky	kartičky s pravidly klubu přizpůsobena věku dětí, např. pravidla chování u stolu, sledování televize, atd.
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je reflektovat domácí pravidla v domácnostech různého národnostního a kulturního složení a rozdíly mezi nimi.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Připravte vizuálně poutavé kartičky či cedulky s pravidly klubu.
POSTUP	1. Ukažte dětem připravené kartičky. Společně s nimi si je projděte a každé z pravidel krátce prodiskutujte. Zeptejte se dětí, proč je důležité dané pravidlo dodržovat a co by se stalo, kdyby se nedodržovalo. 2. Poté se dětí zeptejte, jestli se u nich doma také dodržují nějaká pravidla. Pokud si nemohou vzpomenout, zkuste je vhodnými otázkami navést. 3. Děti si poté společně s rodiči či sourozenci vyrobí vlastní sérii kartiček s domácími pravidly.
PŘÍNOS AKTIVITY	Účastníci v rámci aktivity reflektují kulturní i rodinnou divezitu a učí se tyto rozdíly respektovat.
ZDROJ AKTIVITY	L'arca Cooperativa S.C. – Cuneo – "Percorsi di mediazione culturale in ambito scolastico" Adaptovala Monica Garbani - CFC Conferenza della Svizzera italiana per la formazione continua degli adulti, Lugano

DRUHÁ KÚŽE

A40

20'

Klíčová slova	kultura, oděvy, převleky
Původní jazyk	italština
Pomůcky	fotografie oděvů typických pro různé kultury, staré oblečení, divadelní kostýmy, šátky, klobouky, apod.
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je poznat tradiční způsoby odívání různých kultur a s nimi spojenou slovní zásobu v různých jazycích.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Vytiskněte a připravte si obrázky oděvů typických pro různé kultury. Společně s nimi přineste do klubu i staré oblečení a další pomůcky pro převlékání.
POSTUP	1. Postupně ukažte účastníkům všechny vytištěné obrázky oděvů. 2. U každého z nich požádejte účastníky, aby daný oděv popsali či okomentovali (např. jaké jsou na něm barvy, je-li do tepla nebo do zimy, z čeho je vyroben, apod.). 3. Poté společně s účastníky zkuste kostýmy pojmenovat a určit, z které části světa pocházejí. V této fázi aktivity se snažte děti povzbudit, aby se snažily oděv pojmenovat v co nejvíce jazycích. 4. Na závěr mohou děti zkusit kostým napodobit za pomoci starého oblečení a samy se tak na chvíli stát příslušníky jiné kultury.
PŘÍNOS AKTIVITY	Aktivita slouží k představení jiných kultur prostřednictvím oděvů.
ZDROJ AKTIVITY	Casa delle culture – Centro d'informazione e documentazione interculturale – Ravenna da "Intercultura & Accoglienza – ...le nostre 5 pelli" Adaptovala Monica Garbani - CFC Conferenza della Svizzera italiana per la formazione continua degli adulti, Lugano

SKULPTURY Z KULTURY

A41

20'

Klíčová slova	kultura, sebeuvědomění, empatie, kreativita
Původní jazyk	angličtina
Pomůcky	papírové krabice (pro každého účastníka jedna), materiál na stříhání (např. staré noviny, časopisy), nůžky, lepidlo, barevné fixy nebo pastelky
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je pomoci dětem uvědomit si sebe samotné a svou rodinu i z jiného úhlu pohledu.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Každému účastníkovi dejte jednu krabici a hromádku starých novin a časopisů. Ostatní pomůcky přichystejte na pracovní stoly.
POSTUP	1. Zahajte aktivitu tím, že řeknete účastníkům, aby z novin a časopisů vytstříhali obrázky osob či předmětů, které podle jejich názoru nejlépe vystihují je a jejich rodinu. 2. Poté jim řekněte, aby udělali to samé, ovšem tentokrát se pokusí vystihnout to, jak je a jejich rodinu vnímá jejich okolí. V této fázi aktivity můžete účastníkům pomoci návodnými otázkami. 3. Když jsou účastníci hotovi, každý z nich prezentuje svůj výtvar zbytku skupiny. Z materiálů, které použili, ostatní vyberou takové, který je podle jejich názorů nejlépe reprezentují. 4. Každý z účastníků poté vybranými obrázky ozdobí svou krabici.
PŘÍNOS AKTIVITY	Děti mají možnost se zamyslet nad tím, jestli se jejich vlastní vnímání sebe sama může nějak lišit od toho, jak je vnímá jejich okolí. Samy se také za pomoci obrazů pokoušejí vyjádřit, jak své přátele vnímají ony samy.
ZDROJ AKTIVITY	Inspirováno PROTASI: Centre of Creative Occupation Adaptovala Monica Garbani - CFC Conferenza della Svizzera italiana per la formazione continua degli adulti, Lugano

HRA STÍNŮ

A42

30' – 40'

Klíčová slova	kreativita, komunikace, role-playing, emoční inteligence, mezikulturní porozumění
Původní jazyk	turečtina
Pomůcky	zdroj světla, tenké plátno (např. ubrus či prostěradlo), loutky
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je představit dětem různé pohádkové postavy z různých kulturních prostředí.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Připravte scénář, který budete dětem přehrávat. Zavěste plátno před zdroj světla, připravte si loutky a místa pro publikum i herce.
POSTUP	1. Ještě před zahájením aktivity vytvořte zábavný scénář, který bude zahrnovat dialogy mezi dvěma nebo více postavami. 2. Na vhodném místě v místnosti zavěste plátno a zdroj světla umístěte za něj tak, aby se mezi ním a plátnem mohli pohybovat herci s loutkami. 3. Před zavěšeným plátnem vytvořte z několika židlí hlediště, diváci mohou případně sedět i na podlaze. 4. Rozsviňte světlo a postavte se mezi zdroj a plátno. Vy i loutky tak vytvoříte na plátně stínové odrazy. 5. Účastníci se usadí do hlediště a sledují hru, kterou jste si pro ně připravili. 6. V průběhu hry se do ní snažte děti zapojovat, ptejte se jich na rady, na to, co se stane dál, apod. Pokud se to hodí, nechte děti připojit se k vám za plátnem a stát se součástí stínového divadla.
PŘÍNOS AKTIVITY	Zatímco se děti baví při sledování hry, mají příležitost se učit o jiných kulturních elementech a procvičit si cílový jazyk interaktivní formou.
ZDROJ AKTIVITY	https://eksisozluk.com/golge-oyunu--121225

NÁKUPNÍ SEZNAM

A43

10' – 30'

Klíčová slova	psaní, slovní zásoba
Původní jazyk	němčina
Pomůcky	listy papíru, psací potřeby
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je podpořit rozvoj grafomotorických dovedností dětí ve všech rodinných jazycích.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Není třeba žádná zvláštní příprava.
POSTUP	1. Za pomoci dětí sepište nákupní seznam ve společném jazyce. 2. Starší děti, které už umí psát, mohou být zapisovateli, zatímco rodiče vyjmenovávají věci, které je třeba koupit. 3. Pokud děti ještě psát neumí, mohou cvičení provádět za pomoci rodičů. Společně s nimi tak mohou zjišťovat, co je třeba koupit, správně to pojmenovat a zapsat do seznamu. 4. Při psaní seznamu je důležité příliš nespíchat, a to i když jde některým dětem psaní pomaleji. Příliš velký tlak by je mohl od účasti na aktivitě odradit. 5. Poté účastníci zinscenují scénku, při které společně nakupují. Přitom chodí po imaginárním supermarketu, nacházejí produkty ze seznamu a snaží se je správně pojmenovat. 6. Aktivitu je samozřejmě možné realizovat i při reálném nakupování v rámci rodiny.
PŘÍNOS AKTIVITY	Přínos této aktivity tkví v podpoře schopnosti dětí správně psát v rodinných jazycích. Učební proces je propojen s každodenními aktivitami, které mohou děti provádět společně se zbytkem rodiny.
ZDROJ AKTIVITY	Amt für multikulturelle Angelegenheiten, Frankfurt am Main (Hrsg.) (2012): Mehrsprachigkeit. Aktionen und Projekte in der Schule.

PÍSEŇ ZE ZEMĚ MÉ RODINY

A44

15' – 20'

Klíčová slova	zpěv, mezikulturní porozumění, emoční inteligence, rozmanitost
Původní jazyk	čeština
Pomůcky	audio nahrávky písní, vytištěná slova písní v původním jazyce a jejich překlad do společného jazyka, notebook nebo jiný přehrávač, zvuková aparatura, listy papíru, psací potřeby
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je naučit děti respektovat kulturní rozmanitost ve společnosti. Zároveň dává účastníkům příležitost sdílet s ostatními něco ze své vlastní kultury.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Každý účastník si připraví píseň z některé ze zemí, z nichž pochází jeho rodina. Do klubu přinese audio nahrávku písně a její text v původním i ve společném jazyce.
POSTUP	1. Každý z účastníků postupně pustí ostatním v klubu nahrávku své písně. 2. Po vyslechnutí písně ostatní popíší, jaký pocit v nich nahrávka vyvolala (jestli jim píseň připadala veselá, smutná, záhadná, zda-li v nich vyvolala nějaké vzpomínky, apod.). 3. Dalším úkolem účastníků je uhodnout, o čem se v písni zpívá. Společně s dětmi se můžete pustit do krátké diskuze. 4. Poté co děti vyjádří svůj názor, díte, které píseň do klubu přineslo, ostatním sdělí, kdo z nich byl svým odhadem nejbližší pravdě. Poté nahlas přečte slova jak v originálním znění, tak v překladu do společného jazyka.
PŘÍNOS AKTIVITY	Od aktivity se očekává, že u dětí probudí zájem o cizí jazyky a o kulturní dědictví jiných zemí.
ZDROJ AKTIVITY	Vytvořil <i>PELICAN</i>

ZVÍŘECÍ DIALOGY

A45

15' – 20'

Klíčová slova	mezikulturní porozumění, komunikace
Původní jazyk	angličtina
Pomůcky	hračky, krabice
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je rozšířit dětem slovní zásobu ve vybraných jazycích.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Připravte si velkou krabici a naplňte ji hračkami.
POSTUP	1. Vyberte z krabice dvě plyšové hračky, např. psa a kočku. 2. Zahajte dialog mezi plyšáky ve společném jazyce, např. takto: - Ahoj, já jsem pes. A ty? - Ahoj, já jsem kočka. 3. Dialogy můžete zaměřit i na vlastnosti hraček, např. na barvy: - Já jsem žlutý. A ty? - Já jsem červená. 4. Poté požádejte děti, aby z hračkami sehrály své vlastní dialogy. Podobu dialogu nechte na nich. Hrát si mohou samy nebo ve dvojicích, používat společný jazyk nebo některý z ostatních jazyků, kterými se v klubu mluví, atd. 5. Další fáze hry může být organizována, např. všichni musí mluvit předem určeným jazykem.
PŘÍNOS AKTIVITY	Aktivita rozvíjí kognitivní a komunikační dovednosti dětí a pomáhá rozšiřovat jejich slovní zásobu.
ZDROJ AKTIVITY	https://www.youtube.com/watch?v=ekHw3rW90w0 Adaptovat <i>Innovamentis</i>

MEDVĚDÍ RODINKY

A46

20' – 40'

Klíčová slova	vícejazyčné rodiny, diverzita, přijímání rozdílů
Původní jazyk	angličtina
Pomůcky	plyšová medvídky různých tvarů, barev a velikostí (min. čtyři medvídky na jednoho účastníka)
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je zvýšit mezi dětmi povědomí o diverzitě mezi a napříč rodinami.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Připravte si široký výběr plyšových medvídků – různé typy, tvary, barvy a velikosti. Ujistěte se, že máte medvídků dostatek: alespoň čtyřikrát více než je počet dětí podílejících se na aktivitě. Chcete-li, můžete si společně s medvídky připravit i rekvizity: domečky pro panenky, oblečky, autíčka, hrací nádobí, apod.
POSTUP	1. Vyskládejte všechny medvídky na podlahu a pozeptě děti, aby si vybraly tolik medvídků, kolik má jejich rodina členů. 2. Řekněte dětem, aby se snažily vybrat si takové medvídky, které se nějakým způsobem podobají členům jejich rodiny – velkého medvídky jako otce, malého jako mladšího bratra, atd. 3. Dopřejte dětem dostatek času na to, aby si svou "rodinku" sestavily. Přitom dohlédněte na to, aby každé dítě mělo příležitost si své medvídky vybrat. 4. Pokud jste si pro aktivitu připravili i rekvizity, nabídněte je dětem společně s medvídky. 5. Poté co je každé dítě hotové se svou "rodinkou", ve svém vlastním jazyce ji představí ostatním. Během představování by mělo zaznít, jak se který člen rodiny jmenuje a jaký je jeho vztah k mluvčímu. Např.: "Tohle je moje sestra. Jmenuje se Ani." 6. Zeptejte se ostatních dětí, co jednotlivé výrazy pro členy rodiny znamenají, a jaký je správný výraz v jejich vlastních jazycích. 7. Opakujte tentýž postup pro všechny členy rodiny a pro všechny jazyky, kterými se v klubu mluví.

PŘÍNOS AKTIVITY	Aktivita účastníkům představuje koncept vícejazyčných rodin. Zvyšuje tak povědomí o jazykové a kulturní diverzitě v rámci rodin. Děti se učí přijmout a ocenit tyto rozdíly.
ZDROJ AKTIVITY	Vytvořila Bo Daskalova, MBM Training & Development Centre, Liverpool

KALENDÁŘ

A47

30' – 40'

Klíčová slova	kalendář, svátky, tradice, mezikulturní porozumění
Původní jazyk	jakýkoliv jazyk
Pomůcky	nástěnný kalendář, papíry, psací potřeby
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je rozšířit kulturní a jazykový rozhled účastníků. Pomůže jim naučit se více o zemi, ze které pocházejí jejich rodiče a prarodiče.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Aktivita nevyžaduje zvláštní přípravu.
POSTUP	1. Požádejte děti aby vypsaly na papír názvy hlavních svátků slavených v zemi, ze kterých pochází jejich rodina. 2. Poté s dětmi diskutujte o tom, s jakými činnostmi a rituály je každý svátek spojen. Snažte se mezi svátky hledat podobnosti a rozdíly. 3. Každý ze svátků, které byly v rámci aktivity zmíněny, posléze запиšte do kalendáře, který je k dispozici v klubu. Do budoucna tak budete mít přehled o všech důležitých svátcích, které děti ve svých rodinách slaví.
PŘÍNOS AKTIVITY	Aktivita pomáhá dětem zlepšit jejich kulturní a jazykové znalosti, zatímco objevují kořeny své i svých rodičů.
ZDROJ AKTIVITY	Projekt <i>Multilingual Families</i>

PUTOVNÍ KNIHA

A48

bez omezení

Klíčová slova	mezikulturní porozumění, sebedůvěra, zodpovědnost
Původní jazyk	jakýkoliv jazyk
Pomůcky	prázdný zápisník, psací potřeby

CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je zvýšit u dětí sebedůvěru a smysl pro zodpovědnost a zároveň je naučit otevřenosti a sebezprezentačním dovednostem.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Připravte si nepořádaný zápisník v tvrdé vazbě. Zápisník by měl mít dostatečný počet stran.
POSTUP	1. Každý víkend si některé z dětí vezme zápisník s sebou domů a nakreslí obrázek související s jeho rodinou, domovem, kulturou, apod. 2. Na začátku dalšího týdne dítě svůj výtvar odprezentuje ostatním dětem v klubu. Poté kniha "putuje" do další rodiny.
PŘÍNOS AKTIVITY	Tato aktivita je skvělým způsobem, jak do aktivit klubu zapojit celou rodinu. Dítě má zároveň příležitost prezentovat sebe a svou rodinu ostatním členům klubu.
ZDROJ AKTIVITY	Projekt <i>Stronger children – less violence</i> Adaptoval <i>PELICAN</i>

RODINNÉ ALBUM

A49

30'

Klíčová slova	rodina, psaní, tvoření, kreativita, slovní zásoba
Původní jazyk	jakýkoliv jazyk
Pomůcky	fotografie (z rodinných oslav, dovolených, apod.), prázdné fotoalbum nebo sešit, lepidlo, barevné fixy
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je motivovat děti k používání rodného jazyka při vyprávění o své rodině.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Požádejte děti, aby přinesly do klubu fotografie své rodiny. Připravte si vše potřebné pro vytváření fotoalb.
POSTUP	1. Vysvětlíte dětem, že si nyní vytvoří své vlastní rodinné fotoalbum. 2. Dejte každému z dětí prázdné fotoalbum a nechte je sestavit v nich fotografie podle jejich vkusu. 3. Fotografie mohou děti doplnit nápisy, popisky a kresbami. Popisky mohou označovat např. kdo je na fotografii, kde byla fotografie pořízena, komentář k situaci, apod. 4. Hotové fotoalbum si děti mohou ponechat.
PŘÍNOS AKTIVITY	Tato aktivita propojuje učení jazyků se zážitky a členy rodiny. To dětem pomáhá si novou slovní zásobu lépe zapamatovat a motivuje k jejímu učení.
ZDROJ AKTIVITY	Projekt <i>Multilingual Families</i>

ROZHLASOVÁ STANICE SVĚT

A50

15'

Klíčová slova	poslech, rádio, online, hudba
Původní jazyk	čeština
Pomůcky	připojení k internetu, počítač, notebook nebo smartphone, reproduktory nebo sluchátka (pro každého účastníka)
CÍL AKTIVITY	Cílem aktivity je motivovat děti k aktivnímu vyhledávání kontaktu s rodinnými jazyky za pomoci specializovaných rozhlasových stanic a programů. Tato aktivita využívá možností digitálních technologií. Ukazuje tak dětem, jak využívat internet pro účely jejich vlastního jazykového vzdělávání.
PŘÍPRAVA AKTIVITY	Před zahájením samotné aktivity se seznámte s dostupnými online rozhlasovými stanicemi určenými pro děti a mládež. Ty jsou velmi vhodné jako vzdělávací nástroj, protože jejich obsah je vytvářen speciálně pro děti a zahrnují tak např. hry, pohádky, četbu a dětské písničky. Tyto stanice jsou často provozovány jako součást veřejnoprávních subjektů, jako např. Radio Junior v České republice v rámci Českého rozhlasu.
POSTUP	1. Vyberte z nabídky stanic program vhodný pro děti ve skupině. Výběr programu by se měl odvíjet od věku a zájmů dětí. 2. Jakmile se děti s programem seznámí, měly by se samy svobodně rozhodnout, zda-li ho chtějí poslouchat, nebo si raději samy vyberou jiný. Pokud je bude program bavit, budou se cítit více motivovány k jeho pravidelnému poslechu. 3. Je vhodné, aby se děti během poslechu nevěnovaly žádné jiné činnosti. Mohou se tak soustředit čistě na poslech, aniž by je něco rozptylovalo. 4. Poté co program skončí, si s dětmi popovídejte o tom, co v rádiu slyšely. Nechte je např. převyprávět pohádku nebo přezpívat písničku, kterou slyšely ve vysílání.
PŘÍNOS AKTIVITY	Tato aktivita umožňuje dětem vnímat jazyky v kontextu a učit se je tak přirozenou formou. Rozhlas přitom skvěle doplňuje populárnější média jako televize nebo internet. Na rozdíl od těch však rozhlas postrádá vizuální složku, čímž podporuje dětskou obrazotvornost a rozvíjí schopnost poslechu.

ZDROJ AKTIVITY

Projekt *Multilingual Families*

Užitečné odkazy:

<http://www.radiojunior.cz>

<http://www.global-radio-kids.org>

CLIL	Neboli <i>Content and Language Integrated Learning</i> . Popisuje situace, kdy je předmět (např. historie, biologie, etc.) vyučován v cizím jazyce, a to s dvojitým cílem: výuka samotného obsahu a výuka cizího jazyka.
PŘEPÍNÁNÍ KÓDŮ	Praktika "přepínání" mezi dvěma nebo více jazyky či jejich variantami (např. dialekty nebo registry) v rámci konverzace, nebo použití jednoho či více jazyků v rámci jedné konverzace nebo dokonce v rámci jedné věty.
DIALEKT	Regionálně nebo sociálně podmíněná varianta jazyka odlišená výslovností, gramatickými pravidly nebo slovní zásobou. Zvláště mluvený projev se může od standardní podoby jazyka velmi lišit.
VYSTAVENÍ JAZYKU RODINNÉ JAZYKY	Kontakt žáka s jazykem, který se učí. V užším smyslu jde o jazyky používané v rámci rodiny. V širším smyslu jsou to všechny jazyky, kterými hovoří širší rodina, včetně jazyků, které používají i vzdálení příbuzní, jako prarodiče, tety, strýci, apod.
MEZIKULTURNÍ POROZUMĚNÍ	Postoje potřebné k tomu, abychom dokázali být otevření a flexibilní vůči různým formám sociální a kulturní rozmanitosti.
J1	První jazyk, nazývaný také "rodný jazyk" nebo "mateřský jazyk". Obecně je pojem používán v kontrastu s J2, tj. jazykem, který člověk učí. Ve vícejazyčných komunitách, kde mluvčí přepíná mezi různými jazyky, J1 odpovídá jazyku, při jehož používání se cítí nejpřirozeněji.
J2	Jazyk, který se mluvčí naučil jako druhý (nebo třetí, čtvrtý, atd.) jazyk.
JAZYKOVÉ POVĚDOMÍ	Schopnost vědomě reflektovat povahu a použití jazyka v jeho situačním kontextu.
JAZYKOVÝ REGISTR	Rozmanitost jazyků používaných pro určitý účel nebo v určitém společenském prostředí. Úroveň formality je určena kontextem.
JAZYKOVÝ REPERTOÁR	Jazyková vybavenost individuálního mluvčího. Všechny jazyky které zná nebo používá v rámci své řečnické komunity; zahrnuje jazyky získané různými způsoby (jazyky, které se učil doma již od dětství, které se naučil později během školní docházky, které se naučil samostatně, atd.), a které ovládá na různých úrovních.
JAZYKOVÁ CITLIVOST	Citlivost na zvuky, rytmy a význam slov. citlivost na různé funkce jazyka.
MAJORITNÍ JAZYK	Úřední jazyk, kterým mluví většina obyvatel země nebo regionu.

MONOLINGVISMUS	Schopnost individuálního mluvčího nebo společenství mluvit pouze jedním jazykem. Opakem je mnohojazyčnost.
MULTILINGVISMUS / VÍCEJAZYČNOST	Schopnost individuálního mluvčího nebo společenství mluvčích používat více jazyků. Opakem je vícejazyčnost.
NARATIVNÍ KOMPETENCE	Schopnost člověka vyprávět příběh (ústně nebo písemně); schopnost vytvořit soudržný text.
ROLE-PLAYING	Jakákoli konverzační aktivita, při které se vcítíme do role někoho jiného, nebo když zůstaneme sami sebou, ale v imaginární situaci.
TRANSLANGUAGING	Přepínání mezi jazyky, které známe, za účelem maximalizace našeho komunikačního potenciálu a využití svých jazykových zdrojů. To může zahrnovat jak kombinování prvků z různých jazyků v tomtéž výroku, tak přepínání mezi jazyky v různých částech konverzace.
ROZPOZNÁVÁNÍ SLOV	Schopnost identifikovat, číst a analyzovat význam slov.

Blommaert, J. (2013). Language and the study of diversity. *Tilburg Papers in Culture Studies* Paper, 74.

Bialystok, E. (1999). Cognitive complexity and attentional control in the bilingual mind. *Child Development*, 70(3), pp. 636–644.

Bialystok, E. (2001). *Bilingualism in Development: Language, Literacy and Cognition*. New York: CUP.

Markham, T. (2011). Project Based Learning. *Teacher Librarian*, 39(2), pp. 38–42.

Parr-Modrzejewska, A. (2015). Teaching English through integrated education in lower primary school. Linguistic behaviour and executive control. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.

Pérez-Milans, M. (2015). Language and Identity in Linguistic Ethnography. *Tilburg Papers in Culture Studies* Paper 132, NL, Tilburg University.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use, which may be made of the information contained therein.

Associated Partner

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use, which may be made of the information contained therein.

**Multilingual
Families Clubs**

Podpora jazykového a kulturního dědictví Evropy

Associated Partner

